Bibelsk Tro

Hele Skriften er inspirert av Gud 2 Tim 3,16

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

3/2025
34. årgang

I dette nummeret:

- Paulus sitt liv, strid og bortgang
- Pinsedag
- Kompromissets vei – døden for Guds rike

www.bibelsk-tro.no

PÅ BIBELENS GRUNN
Stiftelse

utgir tidsskriftet Bibelsk Tro

Formål og grunnlag:
Stiftelsens formål er å framme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlenes skriftsyn, dvs. Skriftens vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftens ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om "Skriften alene", "rettferdiggjørelsen ved tro på Kristus alene"og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:
Lektor/ cand. theol. Eivind Gjerde (formann), baker Erik Nordbø (nestformann), tømrer Jostein Vedøy, eiendomsmegler Edvard Jekteberg og pensjonert prosjektleder Livar Wetteland

Varamenn: Pensjonert adjunkt Gunnar Holth, Mangor Goa, avd.leder Olav Stokka,

Rådet:
Sivilingeniør John Peder Samdal, pensjonert stålverks-arbeider Kjell Magnor Kvalvåg, økonomileder Finn-Widar Knutzen, lektor/ sivilingenør Kåre Nordpoll, pensjonert vaktmester Dagfinn Natland

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:
Forkynner Kjell Dahlene, pensjonert adjunkt Gunnar Holth, økonomileder Finn-Widar Knutzen, juridisk rådgiver Jan Endre Aasmundtveit, ekspeditør Immanuel Fuglsang (Danmark), pastor Henric Staxäng (Sverige), tømrer Eivind Ydstebø,

Angående Bibelsk Tro!

Det er anledning til å få Bibelsk Tro tilsendt som PDF i e-post.

Skriv til:
btpost@bibelsk-tro.no
og oppgi navnet og adressen din.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:
Eivind Gjerde
Olav Hermod Kydland

Redaksjons- og ekspedisjonsadresse:
Postboks 67, 4349 Bryne
olav.kydland@lyse.net

Internett:
www.bibelsk-tro.no
btpost@bibelsk-tro.no

Abonnement og gaver:
Persokkrossen 3
4046 Hafrsfjord
Bankgiro: 3290.07.77786
Vipps: 538699
Dansk bankgiro: 7620 7543588
Kasserer: Edvard Jekteberg
Mobil: 959 21 195

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr. 180,-
Til andre land kr. 210,-
Skoleungdom kr. 160,-

Bibelsk Tros kassettjeneste
Mobil: 905 49 821

Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten. Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for.
Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.

Ettertrykk kan skje ved kildeangivelse.

Layout: Jarle Goa

Trykk: Jærprint
Tlf: 952 99 844

Forsidebilde:
John Nature

Apostelen Paulus sitt liv, strid og bortgang
Leder. Av Olav Hermod Kydland 4

Ånd over ånder
Salme. Av Johan Nordahl Brun 7

Nasjonal frihet
Andakt. Av Øivind Andersen 8

Stedfortrederen, Kristus
Bokklipp. Av Horatius Bonar 9

Pinsedag
Bokklipp. Av Frank Jacobsen 9

Han er underveis.
Guds ord og løfter*. Av Eivind Ydstebø* 12

Alvor og rikdom
Kristenlivet. Av Knut Lid 13

Kompromissets vei – døden for Guds rike
Fra troens slagmark. Av Oddvar Dahl. 16

For vår misgjerning
Sang. Av Abraham Thomsen 17

Bibelen forbyr fremdeles kvinnelige prester
Aktuelt emne. Av Odd Sverre Hove 18

Kvinnelige eldste, hyrder og lærere, kjenner NT ikke
Aktuelt emne. Av Carl Fredrik Wisløff 18

Sannheten om islam er ikke "feilinformasjon"
Åndssituasjonen. Av Kjell Skartveit 19

Forkynn ordet
Bokmelding. Av Eivind Gjerde. 20

Det himmelske land
Bokklipp. Av Odd Eivind Stensland 22

Syndefallet
Bibelforum. Av Peter Olsen 22

Bibelsamling på Audnastrand 28

Alene i håp til Gud
Sang. Av Jonas Pettersen 32

Dette gamle, ærverdige kors skal for meg
Tenne lysning i dødsskyggens natt.
For Guds domstol engang og en evighet lang
Skal det være min sang og min skatt.

(Nr. 261 v. 4 i Sangboken)

Neste nummer av bladet kommer i juni

Bibelsk Tro
3/2025

Apostelen Paulus sitt liv, strid og bortgang

Av Olav Hermod Kydland

Paulus er vel en av de meste kjente og betydningsfulle av Jesu Kristi apostler selv om han ikke var en av de tolv.

Paulus ble kalt til tjener for Jesus Kristus og kalt til apostel for å forkynne Guds evangelium (Rom 1,1).

I denne lederartikkel vil vi skrive noe om hans liv, strid og bortgang.

Paulus barndom og ungdom

Paulus ble født i Tarsus i Kilikia (Apg 21,9). Vi vet ikke når, men det hevdes at han ble født noenlunde på samme tid som Jesus. Hans far var romersk borger og fariseer (Apg 23,6).

Ved sin omskjærelse fikk han navnet Saul. Men som mange jøder på den tid, hadde han også et gresk navn: Paulus.

Vi kjenner ikke til Paulus sine første år, men vi antar at han ble oppdratt i den strenge jødiske religiøsitet. Josefus sier om den jødiske oppdragelse: "Det å holde budene og den deri foreskrevne gudsfrykten anser vi som det viktigste av alt i livet. Og lovene lærer vi fra det øyeblikk bevisstheten våkner."

Paulus sitt morsmål var arameisk, men like fra barndommen lærte han gresk.

Som ung kom han til Jerusalem hvor han i Apg 23,3 sier: *"Ved Gamaliels føtter ble jeg opplært etter de strenge krav i den lov som vi har fra fedrene."*

Hat mot de kristne

I Gal 1,13 forteller Paulus hvor hardt han forfulgte kristne og forsøkte å utrydde dem. Følgelig leser vi i Apg 8,1 at Saulus samtykte i mordet på Stefanus. Etter dette utbrøt det en forfølgelse mot de kristne.

Guds ord sier: *"Men Saulus herjet menigheten. Han trengte inn i hus etter hus og slepte ut både menn og kvinner og fikk dem kastet i fengsel"* (Apg 8,3).

Paulus gikk så til ypperstepresten for å få med brev til Damaskus for å gripe kristne og føre dem i lenker til Jerusalem (Apg 9,1-2).

Paulus sin omvendelse

Da Paulus nærmet seg Damaskus, skjedde det noe underlig. Det strålte plutselig et lys fra himmelen om ham. Han falt til jorden, og han hørte en røst som sa til ham: *"Saul, Saul, hvorfor forfølger du meg?"* (Apg 9,4). Jesus åpenbarte seg for Paulus og ba ham å gå inn i byen. Jesus åpenbarte seg også for Ananias og ba ham å gå i møte med Paulus. Han la hendene på Paulus så han fikk synet igjen og ble fylt av Den Hellige Ånd og ble døpt.

Apg 9,20 sier: *"Og straks forkynte han Jesus i synagogene, at han er Guds Sønn."*
Forfølgeren hadde nå møtt Jesus, blitt omvendt og forkynte frelsen i Jesus Kristus.

De tre misjonsreisene

Den første misjonsreisen (47-48 e. Kr.) omfattet Kypros og landskapet Pisidia i det sørlige Lilleasia. I flere byer forkynte han sammen med Barnabas evangeliet, og det hadde stor framgang. Men de møtte også mye motstand og forfølgelse.

"Normløst"

"Hvordan radikal kjønnsteori erobret Norge"

En bok av Kjell Skartveit

Boka koster kr 350 + porto.

Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s 31).

Den andre misjonsreise (49-52 e.Kr.) gikk først vestover gjennom Lilleasia. Han besøkte først Lystra hvor han møtte Timoteus som ble med ham og Silas videre. Hensikten var nok å forkynne evangeliet i Lilleasia. Men i følge Guds ord hadde Paulus et syn hvor han så en makedonier som bønnfalt ham og sa: *"Kom over til Makedonia og hjelp oss!"* (Apg 16,9). Paulus forsto nå at det var Gud som hadde kalt dem til å forkynne evangeliet i Europa. De forkynte evangeliet i Filippi, Tessalonika, Berøa, Aten og Korint. Fra Korint dro de via Efesus tilbake til Antiokia og Jerusalem.
Også på denne turen begynte Paulus arbeidet på nye steder ved å å besøke synagogen, men ofte ble han møtt med motstand og trussel fra jødene som for eksempel i Filippi hvor de ble satt i fengsel (Apg 16).

Under besøket i Aten holdt Paulus den berømte tale på Areopagos hvor noen av tilhørerne kom til tro, men andre spottet, særlig da de hørte om dødes oppstandelse (Apg 17,32).
I Korint ble Paulus i halvannet år og forkynte evangeliet. Mange tok imot det der.

Den tredje misjonsreisen (52-56 e. Kr.) startet også i Antiokia og gikk vestover gjennom Lilleasia. Her besøkte han Lystra, Ikomium, Antiokia og Efesus. I Efesus virket han i tre år med stor framgang, men på grunn av motstand og trussel fra hedenskapet, dro Paulus videre tilbake til Jerusalem.

Paulus sitt skriftsyn og litterære virksomhet
Skriften (GT) var for Paulus Guds innspirerte og autoritative ord gitt til frelse og nytt liv for enhver som tar imot Ordet (se 2 Tim 3,16-17!).
Også Det nye testamentet er Guds inspirerte og autoritative ord (se 1 Tess 2,13!).

I alle de 13 brev i Bibelen av Paulus er gjennomsyret av den tanken at det er Guds hellige og innspirerte ord til frelse, helliggjørelse, tukt og trøst.

Paulus tar opp alle relevante dogmatiske og etiske spørsmål som har betydning for menneskeheten og Guds meninghet.

Han skriver også om de siste tider med lovløshet, frafall, vranglære. Likedan om Satan, dyret og den falske profet som skal ha sin storhets tid, før Herren skal dømme dem og kaste dem i Ildsjøen.

Motstand og strid
Paulus møtte stor motstand og måtte stride for evangeliet til alle tider.

I 2 Kor 11,23-29 oppsummerer Paulus det tjenesten hadde kostet ham:

"Er de Kristi tjenere? Jeg taler i vanvidd. Jeg er det enda mer! Jeg har arbeidet mer. Jeg har fått flere slag. Jeg har oftere vært i fengsel. Jeg har ofte vært i dødsfare. Av jødene har jeg fem ganger fått førti slag på ett nær. Tre ganger er jeg blitt gitt stokkeslag, én gang steinet, tre ganger har jeg lidd skipbrudd, et døgn har jeg vært i dypet. Ofte har jeg vært på reiser – i fare på elver, i fare blant røvere, i fare blant landsmenn, i fare blant hedninger, i fare i by, i fare i ørken, i fare på hav, i fare blant falske brødre, i slit og strev, ofte i nattevåk, i sult og tørst, ofte i faste, i kulde og nakenhet. I tillegg til alt annet har jeg det som daglig ligger over meg, omsorgen for alle menighetene. Hvem er svak uten at også jeg blir svak? Hvem voldes anstøt, uten at det brenner i meg?"

Et av de vanskeligste områder for Paulus var kampen mot vranglære. For ham var det viktigste å stride imot all lære som gikk imot Bibelens dogmatiske og etiske prinsipper. I 2 Kor 11 leser vi om denne kampen. I vers 3 sier han: *"For om det kommer en til dere og forkynner en annen Jesus, som vi ikke har forkynt, eller om dere får en annen ånd, som dere ikke før har fått, eller et annet evangelium, som dere ikke har mottatt - da tåler dere det så gjerne."*

Paulus advarer menigheten i Korint mot vranglærerere og kaller dem falske apostler, svikefulle arbeidere, som skaper seg om til Kristi apostler (2 Kor 11,13). (Se også om vranglærene i Gal 1,6 ff.!)

Gnostisismen var en annen vranglære som også Paulus advarte mot. I 1 Tim 6,20 skriver

Paulus om den kunnskapen som med urette blir kalt så.

Kunnskap heter gnosis på gresk. Gnostisismen er utledet av dette begrepet. Gnostisismen forkynte at frelsen ble nådd gjennom "kunnskap" om åndelige mysterier, ikke ved troen på Jesu Kristi soning og stedfortredende død på korset. (Se også om gnostisismen i brevet til Kolossenserne!)

Advarsel og kamp mot Djvelen og hans åndehær

Den mektigste av Guds motstandere er Djevelen (anklager, baktaler). Satan som er hebraisk og betyr "fiende" eller "motstander." Guds motstander har mange forskjellige navn.

Djevelen er en personlig og ond åndsmakt som står Den treeninge Gud imot på alle områder i universet. Han har også med seg falne engler og er de onde ånders herre.

På Golgata overvant Jesus djevelen og hans åndehær, men de fortsetter å kjempe mot Den treenige Gud og menneskene til dommens dag.

I Ef 6,11-12 oppfordrer Paulus de troende og sier: *"Ta på dere Guds fulle rustning, så dere kan holde stand mot djevelens listige angrep. For vi har ikke kamp mot kjøtt og blod, men mot maktene, mot myndighetene, mot verdens herskere i dette mørke, mot ondskapens åndehær Ihimmelrommet."*

I de siste tider vil kampen bli stadig hardere med diskriminering, forfølgelse og forføring av de kristne. Derfor må vi holde fast på Bibelens lære på alle områder.

Paulus sine siste dager på jord

I 2 Tim 4,6-8 leser vi at Paulus bebuder sin bortgang fra denne jord og ser fram til å få *"rettferdighetens krans."*

"For jeg blir alt ofret og tiden for min bortgang forestår. Jeg har stridd den gode strid, fullført løpet, bevart troen. Så ligger nå rettferdighetens krans rede for meg, den som Herren, den rettferdige dommer, skal gi meg på den dag – ja, ikke bare meg, men alle som har elsket hans komme."

Paulus sier at nå skal hans liv bli ofret. Professor William Barclay skriver at det er som Paulus sier: "Dagen er slutt. Det er på tide å stå opp og gå. Og mitt liv skal nå utgytes som et offer for Gud." Paulus hadde tidligere gitt alt for Herren, nå skulle han også gi sitt liv for Ham.

Som vi har sett har Paulus stridd den gode strid ved sin misjonsvirksomhet og fullført sitt livsløp i tjeneste for Herren under alle omstendigheter. Hele tiden har han bevart troen og fullført tjenesten med troskap.

Derfor står løfte fra Herren klart fram: Han skal få rettferdighetens krans. Den ligger nemlig rede for ham.

Ikke bare Paulus skal få den, "men alle som har elsket hans (Jesu) komme." Hvor herlig for hver botferdig synder å få høre at Jesus vil gi rettferdighetens krans til hver enkelt som har tatt imot Jesus Kristus.

Avslutning

Fra et stille liv i Tarsus ender Paulus sitt liv i Rom hvor han etter et fengselsopphold ble henrettet antagelig i år 67 e. Kr.

Som en ivrig fariseer ble han en forfølger av de kristne, inntil Herren stanset ham og kalte ham til frelse og tjeneste i Guds rike.

Under vanskelig forhold og forfølgelse forkynte han evangeliet til frelse, nytt liv, helliggjørelse, tukt og trøst til sin død.

Før sin død så han fram til å få rettferdighetens krans av Herren Jesus Kristus.Ikke bare han skulle få den, men alle som tar imot Jesus Kristus. □

NB! Husk å melde adresseforandring når du flytter!

Ånd over ånder

Av Johan Nordahl Brun

Ånd over ånder, kom ned frå det høye,
Evig med Fader og Sønnen én Gud!
Kom og gjør rede din himmelske brud!
Kalle, forsamle og Jesus forklare,
Bygge Guds kirke, opplyse hans folk,
Det er din gjerning, la oss den erfare,
Kom du Guds kjærlighets mektige tolk!

Mildeste Jesus, du hevner deg kjærlig,
Sender oss Ånden, det løftenes pant.
Nu ble forsoningen tydet oss herlig,
Troen vår kjenner ditt tilsagn er sant.
Vitnene krones med brennende tunger,
Hver av dem taler det mål som han vil,
Brenner i ånden, forløste, og sjunger
Herren til ære som tente den ild!

Himmelske trøster, din olje la flyte
Legende inn i de dypeste sår!
Styrk oss i striden og gi oss å nyte
Frukten av frelsen som all ting formår!
Skap i oss, Herre, fornyede hjerter,
Led oss i sannhet, og hjelp oss i nød,
gjør oss tålmodige midt under smerter,
Vær du vår levende kraft i vår død!

(Nr. 57 i Sangboken)

Bibelsk Tro
3/2025

Nasjonal frihet

Av Øivind Andersen

"Land! Land! Land! Hør Herrens ord!" Jer 22:29

Det er Gud som har gitt menneskene faste bosteder og satt grenseskjell mellom dem. Det hører med til det som vi kaller den alminnelige åpenbaring, og Gud har ordnet det slik for at menneskene skulle søke ham (Apg 17:26-27).

Det er gudgitt at hver nasjon har sitt eget land. Det er Guds mening at nasjonene skulle leve i fred med hverandre og respektere hverandre.

Men skal dette bli virkeliggjort, må vi være tro mot de lover og ordninger som etter Guds ord gjelder i samfunnet.

Det er fire myndigheter som Gud har satt i samfunnet.

Den første er Guds ords myndighet. Den er all annen myndighet overordnet. Vi kan også kalle den Bibelens autoritet.

Den andre er foreldremyndigheten. I den har all annen myndighet sin rot, sier Martin Luther. Det er ikke samfunnet, men foreldrene som skal oppdra barna.

Den tredje er læremyndigheten. Det er Guds ordning at det skal være lærere, og da tenker vi ikke bare på lærere i Guds ord, men på all sann undervisning. Lærerne skal ha myndighet til å holde disiplin, for at undervisningen kan komme til sin rett.

Den fjerde er øvrighetens myndighet. Det ord som er oversatt med øvrighet i Bibelen, betyr egentlig myndighet. Den går ut på å styre og lede et samfunn og på å opprettholde grensen mellom godt og ondt, sannhet og løgn.

En nasjons velferd og fremtid beror på at disse myndigheter blir respektert og får lov til å gjelde. Når de undergraves, er et land i fare! Da ødelegges et lands kultur, økonomi, moral og religion. Da blir det kaos og uholdbare forhold.

Derfor roper vi til det norske folk: "Land! Land! Land! Hør Herrens ord!" Vend om, før det er for sent! Be Gud oppreise menn og kvinner i vårt samfunn som respekterer Guds lover og ordninger! Da er det håp for Norges fremtid.

("Ved kilden", Lunde forlag 1977. Andakt for 17. mai) □

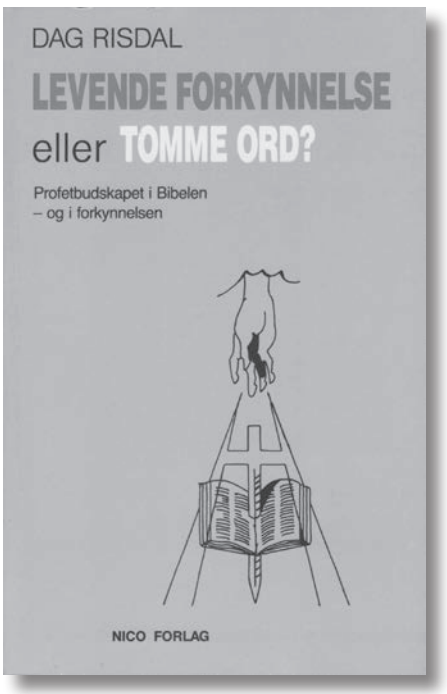

Bok:
"Levende forkynnelse
eller tomme ord?"
av Dag Risdal
Boka koster kr 50 + porto.
Se bestillingsinfo på s. 31.

Stedfortrederen Kristus

Av Horatius Bonar

Hvis Kristus ikke er stedfortreder, har Han intet av verdi for syndere. Hvis Han ikke døde som syndebærer har Han dødd forgjeves. La oss ikke bli lurt på dette punktet eller villedet av dem som tror de har forkynt evangeliet når de taler om Kristus som Frelser.

Hvis jeg kaster et tau til en mann som er i ferd med å drukne, er jeg en frelser. Men er ikke Kristus mer enn det?

Hvis jeg kaster meg i sjøen og risikerer mitt eget liv for å frelse en annen, er jeg og en frelser. Men er ikke Kristus noe mer? Risikerte Han sitt liv? Selve essensen av Kristi frelse er Hans stedfortredelse for oss i alt - HANS Liv for vårt!

Han kom ikke for å risikere sitt liv. Han kom for å dø!

Han løste oss ikke ut med et lite offer eller litt lidelse. *"Han løste oss til Gud ved sitt blod"* (1 Pet 1:18-19). Han ga alt Han eide, sitt eget liv for oss. Denne type befrielse vekker den glade sangen: *"Han som elsker oss og har fridd oss fra våre synder med sitt blod"* (Åp 1:5). □

Pinsedag

Av Frank Jacobsen

Til tro på Jesus (Joh 14,23-31).
Vi har til nå feiret tre store hendelser i Jesu liv, nemlig hans fødsel, hans død og oppstandelse og hans himmelfart. Og når vi feirer disse hendelser er det fordi de er store og har enorm betydning for oss selv og for hele verden, samme hva folk vil tenke om dem. I dag skal vi feire enda en av de store hendelser i Jesu liv, og det er den siste store før vi skal feire hans gjenkomst. Vi skal nemlig feire Pinse. Og hva festen dreier seg om, kan sies enkelt med Jesu egne ord i dag: *"Jeg kommer til dere."* Pínsedag er den dag Jesus kommer, ikke i kjøt og blod, men i Den Hellig Ånd.

I Den gamle pakts dager skjedde det at da de hadde bygget Herrens tempel, tok Herrens herlighet bolig i Det Allerhelligste. Gud reiste i sin herlighet en trone i sitt folk. Det er det som skjer Pinsedag på et langt mere fullkomment vis. For her tar Kristus ikke bolig i et hus bygget av stener, men i menneskehjerter som Paulus skriver til menigheten i Korint: "...dere er Guds tempel" 1 Kor 3,16. Det er denne store virkelighet vi ser et syn av i Åp 4, hvor vi ser menigheten som en del av den evige verden, som hører til omkring Guds mektige og salige trone. Det er Pinsens menighet. Den er en del av en himmelsk verden, fordi Jesus har tatt bolig hos den.

Hvordan en forstår Judas spørsmål til Jesus, da han har talt med dem om det som skulle skje i Pinsen: *"Herre, hvordan kan det være, at du vil gi deg til kjenne for oss og ikke for verden?"* For den som har fattet bare et glimt av denne utrolig salige virkelighet, må det bli et spørsmål av avgjørende betydning: Hvem gir Herren del i dette store gode, at Jesus skal komme til ham og ta bolig hos ham? Han kommer til mennesker som elsker ham. Og denne kjærlighet finner han uttrykt i én eneste ting: ikke i varme og inderlige følelser og stemninger, men i at de holder fast ved hans ord, det er: det ord hvor Han er i dem i Ånden og tar bolig hos dem. Og det svar Jesus gir, må vi se på.

Han svarer: *"Om noen elsker meg, da holder han fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham."*

Det er noe veldig viktig å vite at der er en nær sammenheng mellem Ordet og Jesus. Paulus uttrykker i Romerbrevet troens erfaring slik: Du skal ikke for å møte Kristus stige opp til himlen for å hente ham ned, og heller ikke stige ned i avgrunnen for å hente ham opp fra de døde. Nei, Ordet er deg nær i din munn og i ditt hjerte, nemlig det ord vi forkynner til din tro. Det er dette troens ord som åpner døren til Pinsens store, underfulle handlinger. Vi ser da også hvordan apostlene flere steder i vårt nye Testamente peker på denne sammenheng mellem Ordet og Den Hellige Ånd. Jeg skal bare nevne to steder.

Det ene er Paulus ord til galaterne: "*Var det ved lovgjerninger dere fikk Ånden eller var det ved å høre troen forkynt?"* Gal 3,2.

Den sammenheng var så klar for dem at Paulus bare behøver å minne dem, selv om de i den grad er kommet bort fra troen, så han like før kaller dem *"uforstandige galatere."*

Men hvor uforstandige de enn er, så sitter minnet om hvordan de mottok Den Hellige Ånd ennå så tydelig i dem, at han trenger bare å stille dem spørsmålet: Hva førte dem til den store og lykkelige erfaring å få del i Den Hellige Ånd? Var det den slitsomme møye med lovens gjerninger? Eller var det da de hørte ordet om Jesus, så det førte til tro på ham? Her var ingen tvil. Den Hellige Ånd fikk de ved å høre ordet om Jesus. Han var selv kommet til dem, fordi de holdt fast ved hans ord.

Det samme kan Lukas fortelle om i Apostlenes gjerninger. Han forteller her om en mann som heter Kornelius, (Apg 10). Lukas forteller om ham at han var en "*from og gudfryktig mann som gav mange almisser og stadig bad til Gud."* Men noe manglet i hans liv, og det må han ha utøst for Gud i sine bønner. I hvert fall gir Gud ham en dag den tanke å sende bud etter apostelen Peter, som da var i byen Joppe. Og da Peter kommer til Kornelius hus i Cæsarea mottar Kornelius ham med disse ord: *"Nå er vi da alle til stede for Guds åsyn for å høre alt som er pålagt deg av Herren."* Deretter talte Peter for dem om Jesus, og så står der: "*Mens Peter ennå talte disse ord, falt Den Hellige Ånd på alle som hørte Ordet."* Kornelius var from. Han fryktet også Gud. Han hadde gitt mange almisser og trofast holdt fast ved bedetidene. Men aldri førte disse ting til at han fikk del i Den Hellige Ånd. Først da han satte seg ned og ikke foretok seg annet enn å høre Peter tale om Jesus, kom Den Hellige Ånd over ham. Ved denne talen kom Jesus og tok bolig også i ham og de andre som hørte.

Men, hva er det da som skjer? Hvordan kjennes vi at Den Hellige Ånd tar bolig hos oss?

Jesus sa det selv slik da han forberedte sine disipler på Åndens komme: *"Han skal herliggøre meg"* Joh 16,14. Det er det sikreste tegn på Den Hellige Ånd: at Jesus blir herliggjort. Den Hellige Ånd herliggjør aldri seg selv. Han gjør aldri seg selv kjent. Han herliggjør Jesus og gjør Ham kjent. Der hvor det tales mye om Ånden, kan en være sikker på at Ånden ikke er til stede. Men der hvor det tales mye om Jesus og hans store gjerninger for oss, kan du være helt sikker på at Ånden er der.

Jesus sier selv hvordan Den Hellige Ånd herliggjør ham: *"Han skal herliggjøre meg. For han skal ta av mitt og forkynne dere det."* Joh 16,14. Det er Den Hellige Ånds måte å herlig-

gjøre Jesus på, så Jesus kommer og tar bolig hos oss: Han tar alt hva som hører Jesus til og forkynner det til oss. Mens vi sitter og lytter som Kornelius, får vi, som fullstendig mangler herlighet fra Gud, alt det gitt som hører Jesus til - alt, hva han er – alt, hva han har gjort – alt, hva han har vunnet – en overflod av rikdom gitt oss i ham. Det er slik Den Hellige Ånd herliggjør Jesus. Han føder ved Ordet troens lovsang til Jesu ære og pris.

Det var alt dette som ble født i disippelflokken Pinsedag. Det ser vi av den talen Peter holdt. I den gjør han først rede for at alt det som de nå opplever, er oppfyllelsen av Skriftordet hos profeten Joel, som taler om hvordan Gud vil utgyte sin Ånd før Herrens store dag kommer. Men etter å ha påvist at alt dette skjedde som en oppfyllelse av Skriftordet, taler han til skaren om hvordan Gud i overensstemmelse med Skriftene har gjort Jesus til Herre og Kristus ved å la ham korsfeste, oppstå og gi ham plass ved sin høyre hånd i himmelen. Se, det er bemerkelsesverdig! Ikke bare ser han Pinsens hendelser som en oppfyllelse av Skriftens tale, det var jo det lys, han og alle de andre manglet da han døde og oppstod, men nå taler han selv ut fra Skriften om betydningen av Jesu død og oppstandelse, det som for kort tid siden hadde vært dunkel tale for dem, da Jesus tidligere hadde talt om det.

Den Hellige Ånd hadde simpelthen åpnet Skriftenes tale om Jesus for dem. De hadde ved pinseunderet opplevd den Åndens gjerning som Paulus beskriver i 2 Kor 3, 3-4: at hvor Helligånden kommer til, fjernes det dekke som alltid er over Skriften for dem som går fortapt, og som bare kan forstå Skriften med sin viten og fornuft. Og der det skjer, at Ånden fjerner dekket over Skriften, åpenbarer Skriften Herrens herlighet for oss, eller som det heter litt senere: der skuer vi lyset, som stråler fra evangeliet om Kristi herlighet, 2 Kor 3,18 og 4,4. Og det var jo nettopp det Jesus tidligere sa var Åndens gjerning: Han skal herliggjøre meg. Og det gjorde han Pinsedag ved å åpne Skriftene for disiplene. Da fikk de lys og munn og mæle til å vitne om ham som ved sin død og oppstandelse og himmelfart ble Herre og Kristus.

Hvor kunne jeg dog ønske, vi måtte forstå, at dette er Åndens måte å tolke Skriftene på: å avdekke Jesu herlighet, ikke gi en rett historisk eller grammatisk, språklig forklaring, men forklare Jesus, så Skriften gjør oss *"vise til frelse ved tro på Jesus,"* som Paulus sier det.

Ganske visst skjedde det store tegn omkring denne hendelse: Plutselig oppstår den sterke susen som av et veldig vær, tunger som av

"DA GUD GREP INN"

"18 personer forteller sine vitnesbyrd".

En bok av Ove Eikje.

Boka koster kr 100 + porto.

Se annen kontaktinfo bakerst i bladet (s 31).

ild, som satte seg på disiplene, disse ulærde menneskers tale om Guds store gjerninger på de forskjellige folks egne språk. Men slike veldige ting skjedde hver gang Gud handlet på helt avgjørende måte í historien. Vi husker tegnene ved Jesu fødsel: Stjernen over stallen og englesangen. Vi husker tegnene ved hans død: mørket, jordskjelvet osv. Og vi husker tegnet ved hans oppstandelse: Englen som åpnet graven. Slik gjorde Gud også Pinsedag kjent ved tegn, at han nå utførte noe avgjørende i menneskeslekten. Men det var ikke tegnene som var hans storverk, men det som hendte med hans Sønn, at han i Den Hellig Ånd tok bolig i dem, som elsket ham og holdt fast ved hans ord.

Men la oss slutte med i lyset av Joels ord å se hvordan Joels profeti kap 3 taler om det som hendte: *"Deres sønner og døtre skal tale profetiske ord,"* sier han. Og at *"profetere"* er det samme ord som å "preke" det vil si: å tale hva Gud selv har talt i sitt ord. *"Deres unge skal se syner,"* sier han. Å se syner er å se hva Ordet fra Gud taler slik Bileam opplevde det da Ånden kom over ham og han hørte den Allmektiges ord, 4 Mos 24,2 ff. Da så han, det som var usynlig for øyet, men som Herren talte til ham. Og endelig: "Deres gamle skal ha drømmer." De skal, som Jesus sa om Den Hellige Ånd, minnes hva han har talt til dem gjennom deres liv med ham, rike, rike drømmer om et liv med Jesus.

Sannelig vil jeg utbrytei: Priset være Gud for Den Hellige Ånds gave! Den har gjort mange sine livsvandringer rike og salige. Også din? Amen.

(Fra Til tro på Jesus. Preken til første teksrekke, av Frank Jacobsen, Luthersk Missions Bibelskoles Elevforening I kommisjon hos Forlagsgriuppen Lohse 2012. Shafan (18-05-24). ▫

Han er underveis

Av Eivind Ydstebø

"Da nå Marta fikk høre at Jesus kom, gikk hun ut for å møte ham. Men Maria satt hjemme i huset. Marta sa da til Jesus: Herre, hadde du vært her, da var min bror ikke død."

Det var ikke bare sorg og fortvilelse som preget hjemmet til Marta og Maria i Betania da Lasarus sykdom endte med døden. Vi aner også en bitterhet og bebreidelse av Jesus. De hadde sendt bud på sin venn og mester og håpet at han kunne gjøre Lasarus frisk, men han ga seg god tid. Jesus elsket jo både Lasarus og hans søstre, men nå som Lasarus var død var alt håp ute. Hvorfor kom han ikke før ?

Jairus var forstander i synagogen, men i møte med liv og død var også han hjelpeløs.

Da han kom løpende og falt ned for Jesu føtter, var han i stor nød. Han hadde bare en eneste datter. Hun var 12 år og livet var i ferd med å ebbe ut. Nå satte han alt sitt håp til mannen fra Nasaret. Men på veien ble Jesus opptatt med andre ting, og det ble for sent til å redde den unge jenta. Før de var fremme ved huset, kom dødsbudskapet.

Det finnes en gammel sang som vi har sunget endel de siste årene. Den har tittelen: "Han er underveis". Det er også fellesnevneren i de to hendelsene vi nettopp har omtalt. Jesus var underveis til både Marta og Maria, og til

Jairus hus. Menneskelig sett kom han for sent til å gjøre noe. Pasienten som trengte hans helbredende hånd var allerede død. Men takk og lov, selv dødens makt måtte vike for han som har overvunnet døden.

Lasarus kom ut av graven på Jesu befaling, og Jairus og hans kone ble ikke barnløse.

Det ble glede og jubel i begge disse hjemmene. Dette skjedde for at Jesus skulle vise sin makt.

Kanskje er du en av dem som har gjort det samme som Jairus og Lasarus søstre?

Du har sendt bud på Jesus, fordi han er ditt eneste håp. Ikke bare en gang, men kanskje daglig har du løftet sinn og tanker mot himmelen. Motivet kan være forskjellig. Noen ber for sin egen del, andre ber for sine kjære. Mer enn en gang har du kanskje tenkt at det ikke nytter. Etter mange års bønnekamp ser du ingen forandring eller tegn til at Jesus skal gripe inn. Bønnesvaret synes langt unna, tiden renner ut, og du er i ferd med å gi opp. Da trenger du å høre det samme som Job fikk høre av sin unge venn Elihu: *"Også når du sier at du ikke ser ham, så ser han nok din sak, og du må vente på ham"* (Job 35,14).

Jesus er underveis, også til deg. Kanskje synes du han tar seg god tid, men han kommer. Det kan komme tider i ditt liv der du ikke ser Guds ledelse, og der du har glemt Guds løfter til deg.

Men en ting er sikkert. Gud selv har aldri glemt et eneste av sine løfter til deg.
Han er og blir trofast. Det ligger i hans natur, for han kan ikke fornekte seg selv.

Bibelen er full av eksempler på at Jesus griper inn der det ser håpløst ut.

– Da disiplene skulle ro over til Betsaida, blåste det opp til storm fra nord og det ble umulig å ro.

I den fjerde og siste nattevakt kom han gående på bølgetoppene, og stormen stilnet.

– Det lå en mann ved dammen i Betesda. I 38 år hadde han ligget der. Det er naturlig å tenke at han hadde kapitulert for mange år siden. Han hadde ingen til å hjelpe seg ut i vannet, og situasjonen var meningsløs. Men en dag kom Jesus forbi. I Joh. 5,6 legger vi merke til en velsignet detalj:

Jesus så ham. Jesus visste.

Jesus ser også deg, og vet om din nød.
Jesus kom ikke for sent til Betesda-dammen.
Han kom ikke for sent til hjemmet i Betania.
Jairus datter ble gjort levende igjen, og gråt ble til glede.
Jesus kommer heller ikke for sent i ditt liv. Han er underveis. Bønnesvaret kommer.

Det er ikke sikkert du får oppleve det i din levetid, men Guds ord lyver ikke når det står: *"...dersom vi ber om noe etter hans vilje, da hører han oss"* (1 Joh 5,14). □

Alvor og rikdom

Av Knut Lid

Det går et skille gjennom kristenheten, tvers igjennom menighetene. Det er Jesus som sier dette. Flere steder gjør han det klart. Og da snakker han ikke om skillet mellom det vi kaller verden og de kristne, men innad blant de som regner seg for å være kristne. Det er det som er så rystende alvorlig, synes jeg Les v. 1-13.

På en måte kan en ut fra dette definere det som tre flokker: Verden, de falske og til slutt de sanne kristne. I dag skal vi ikke tale så mye om verden, de som lever uten Gud og uten håp og uten å ville ha noe med Gud å gjøre, men om dem som regner seg selv for kristne og gjerne går i en kristen forsamling. Jeg klarer ikke å

komme vekk fra at det er disse siste Jesus taler om når han her i Matt 2 sier: Da skal himlenes rike være å ligne med ti jomfruer – for alle *"tok sine lamper og gikk ut for å møte brudgommen"*. Det kan jo ikke gjelde dem som vil ha minst mulig med kristendommen å gjøre. Det gir ikke mening.

I tråd med dette sier Asbjørn Aavik et sted: Det er to slags tro: Den sikre tro og den kjempende tro. Det er den kjempende tro som er den seirende tro, sier han.

Da blir det umulig å komme utenom spørsmålet om hva det vil si å ha olje på lampa. Mange svarer at oljen er Den Hellige Ånd. Vi kan ikke være levende kristne uten å ha Den Hellige Ånd. Og det er ikke noe jeg vil bestride. Men hva er det som kjennetegner de som har Den Hellige Ånd? Ja, sier noen, jeg fikk jo Den Hellige Ånd i dåpen, alt er i orden med meg. Det høres jo greit ut.

Men nå sier jo Paulus i 1 Tess 5,19: *"Utslukk ikke Ånden!"* Det går altså an å ha fått Ånden en gang, og likevel slukket den ut. Så man kan gå der midt i blant de kristne med en utslukket Ånd!

Da må vi spørre igjen: Hvordan arter livet seg for den som har Ånden, Den Hellig Ånd i sitt hjerte? Mange vil si at det ser vi på deres ferd, vi ser det på fruktene av livet deres, på det de sier og gjør osv. Og igjen, det kan være mye rett i det.

Men jeg tror vi må gå dypere inn i dette for å se hva Jesus sier i Matt 7,22-23.

Det går altså an å være sterkt med i Guds rikes arbeid uten å være kjent av Jesus. Det går an å gjøre gjerninger i Jesu navn uten å kjenne ham. Det er nesten så jeg sliter med å tro det som Jesus sier her. Men det er nettopp Han som sier det.

Hva er det da som er et sant kjennetegn på en sann kristen? Det er kjempeviktig at vi blir klar over det, og ja, at vi stadig er klar over det. For det går virkelig an å sovne i vår tid, midt i forsamlingen. Det står jo at alle sovnet. Det er et rystende alvor over dette her.

Går vi til den neste beretningen her i Matt 25 så taler Jesus om talenter. En talent tilsvarte 6000 dagslønner.

Når jeg har hørt denne teksten utlagt så handler det gjerne om hvordan vi forvalter de gavene vi har fått av Gud. Og det kan være noe rett i det, men det er likevel litt rart at det var han som hadde fått minst som ikke forvaltet gavene sine rett. Jeg har møtt mennesker som ikke akkurat stod fremst i køen når vettet ble utdelt, som vi gjerne sier det, men som har gjort skam på oss andre når det gjelder å være frimodig og vitne om sin Frelser.

Den siste skildringen her handler også gjerne om det. Jeg må innrømme at jeg synes den er svært alvorlig, og jeg har strevd med å forstå den. Det kan jo se ut til at begge flokkene gjorde gode gjerninger. Og det er så urovekkende rart og påfallende mye likt i det svaret de rettferdige gir sin Herre i v. 37-39 og det de andre svarer i vers 44. Det står til og med i Jesu skildring her i v. 44 *"også de"*. De siste hadde riktignok en motsatt grunngivning for sine gjerninger i forhold til de rettferdige. For de rettferdige forstod ikke at de kunne ha gjort slike gode gjerninger, mens de andre mente helt klart at de hadde gjort det som var Herrens vilje.

Det minner meg om en jeg snakket med for litt siden. Det ble snakk om å synde. Nei, jeg gjør ikke noe galt, sa han. Det eneste må være at jeg kjører kanskje av og til 10% over fartsgrensa, men det var jo ikke nevneverdig, ellers var han en bra kar i egne øyne, og på lignende måte tenker veldig mange.

Finnes det noe fellestrekk i disse 3 lignelsene, i denne siste talen Jesus holdt før sin død? Er det noen likhetspunkter? Jeg tror det er ett. Og det ligger litt skjult. Jeg tror det handler om tilgivelsen. Den tanken har jeg i utgangspunktet fra en pensjonert pinseforstander som heter Einar Nymoen. Han mente talentene var tilgivelsen. Og det snur jo opp ned på vår tanke om at det skulle være den som er flinkest til å bruke sine evner og krefter i tjeneste for Gud som skårer best i Guds rike.

Dette er et kjernepunkt. For da blir den som hadde fått 5 talenter en som har fått se nærmest

hvor uendelig mye han er tilgitt. Også den som har fått 2 talenter har fått se at han er tilgitt enormt mye. Men altså den som bare har fått en talent, forsåvidt har kunnskap om tilgivelsen, men tilgivelsen er ikke blitt kjær for ham eller henne. Den er mere en teori enn en dyrebar skatt. Det er derfor bare de som har erfart tilgivelsen i sitt eget liv, og som stadig og daglig erfarer den, som er i stand til å elske sin neste med den gudommelige kjærligheten, agape-kjærligheten.

Men her kommer vi inn på en viktig sak. For at vi skal erfare tilgivelsen, så må vi se vår egen synd. Og det er ingen behagelig opplevelse, men det er en nødvendig opplevelse. Rosenius gir oss et glimt inn i dette i andakten for 20. mai:

For en smerte det er for en kristen bare det å kjenne fristelsene til alt ondt. Snart er det forferdelige og bespottelige tanker om Gud, om Kristus og om visse hellige sannheter. Snart en fristelse til å vende seg mot jordiske ting, leke med syndens lokkemat, søke litt glede i kjødets lyster, som står klare som krutt til å tenne ilden, så snart en gnist faller ned i dem. Her svever vi i en konstant fare. Hver sans, hvert lem hos oss, hvert eneste skapte vesen kan bli en fristelse for oss. Vi kan knapt åpne øynene, før vi misunner dem som er over oss, eller ser ned på dem som er mindre enn oss. Hvor fort skjer det ikke at vi synder med tungen, og ennå mer med hjertet! Har vi en skarp forstand, hvor fort oppblåses vi da ikke! Har vi noen myndighet, hvor fort misbruker vi da ikke vår makt! Er vi underordnede, hvor fort ergrer vi oss ikke over hvordan andre foretrekkes, og kritiserer dem!

Disse kristne – som daglig ser sin synd – og lider under det, og går til Jesus med den, disse altså, de er det som har olje på lampa og i karet, slik vi hørte om i den første lignelsen. Og det er disse som er velsignet, slik vi hører om i den siste lignelsen, de som fikk gå inn til bryllupet, v. 34.

Så da tilbake til spørsmålet: Hvordan arter livet seg for den som har Den Hellige Ånd i sitt hjerte?

Det første Jesus nevner når han taler til disiplene om Åndens gjerning i Joh 16, i det åttende verset, er at "Han, altså Den Hellige Ånd, han skal overbevise verden om synd". Vi liker ikke å høre om synd. Vi kan nok snakke om at det er mye synd og elendighet i verden, og vi kan snakke om andres synder. Ja, vi kan nok også si at vi er alle syndere. Vi har alle våre feil, men å ta innover seg at jeg er en fortapt synder, det vrir vi oss unna i det lengste. Og minst av alt tenker vi at det finnes noe positivt som er gjemt til dem som erkjenner at de er syndere. Men det er slik Jesus framstiller det, og enhver sann kristen har erfart det. Jesus sier det klart i Matt 9,12 og 13.

Og det er når en synder har erfart hva tilgivelsen betyr at han eller hun får en trang til å fortelle andre om hva Jesus har gjort for min og din frelse!

Det var dette de som levde før oss kalte "Det salige byttet". Det betyr at jeg får bytte min synd med nåde fra Han som sonet straffen for all min synd, for at jeg skal få stå hellig og feilfri for Gud. Da har jeg olje på lampa. Da kan jeg fryde meg over den ubegrensede tilgivelsen jeg ufortjent har fått. Da har jeg fått den enorme verdien de 5 talentene er. Da er jeg velsignet av Han som gjerne tilgir hver synder som kommer med sin synd til ham. Da skal jeg få gå sammen med Ham inn til Lammets bryllup.! Det er det levende håpet enhver sann kristen har!

Min oldemor Helga Lid, småbrukerkone i Rollag i Numedal, kom i stor anfektelse på sitt dødsleie.

Alt ble svart for henne. Hun kunne ikke forstå at et menneske som henne, som hadde gjort så mye galt, og forsømt seg på så mange måter, kunne bli frelst. De nærmeste forsøkte å trøste henne så godt de kunne, men hun var utrøstelig.

Ei nabokone ble budsendt. Hun fikk fortelle henne at det var jo for slike som henne at Jesus kom til jord og døde. Han døde nettopp for hennes mange synder!

Da utbrøt min oldemor: "Da må det bli for hass skuld, da".

"Ja, akkurat det!", svarte nabokona.

Slik fikk min oldemor dø med olje på lampa! □

Kompromissets vei – døden for Guds rike

AV ODDVAR DAHL

Guds folk var på vandring. Herren hadde fridd dem fra Faraos tyranni i Egypt. På underfull vis hadde han ført dem tørrskodd gjennom det Røde Hav. Og Israel går nå videre, mens lovsangen lyder! Mange hindringer ventet. Men stadig fikk de se Guds omsorg gjennom undergjerninger.

Både mat og drikke fikk de på veien, skaffet til veie ved Guds under (4 Mos 20,8).
Vi har nå lest om da de kom til Edoms land. Moses ber om å få lov å dra gjennom landet, og forsikrer om at de ikke skal ødelegge noe – men kun holde seg til "kongeveien". – Men de blir nektet. De får også avslag på å dra gjennom amorittenes land. Og kongen deres, Sihon, samler til og med en hær og går til strid mot Israel. – Men han tapte, for HERREN var med sine!

Slik er det også i dag. Det er aldri direkte forfølgelse og frontalangrep som har skadet Guds folk mest. Jesus har sagt: *"Ingen kan rive dem ut av min Faders hånd"* (Joh 10,29).

Lengsel mot himmelen
Men det er viktig å befinne seg på KONGEVEIEN! Jesus vår himmelske konge, sa *"Jeg er veien, sannheten og livet, ingen kommer til Faderen uten ved meg"* (Joh 14,6). I alle gjenfødte kristnes hjerter finnes en gudgitt lengsel under vandringen gjennom denne syndens verden: Vi skal hjem til Faderen – til himmelens Kanaan! og de synger:

Å hvor salig å få vandre,
hjemad ved vår Faders hånd.
Snart er endt vår ørkenvandring.
Vi går inn i Kanaans land.

Men verden er ond, – djevelen pønsker stadig ut nye angrepsmåter. Kjære leser: Kanskje gudslivet ditt holder på å ødelegges innenfra! *"Se til, brødre, at det ikke i noen av dere er et ondt og vantro hjerte så han faller fra den levende Gud"* (Hebr 3, 2).

Bileam – en forderver
Nå kommer vi til noe av den mest uhyggelige lesningen i hele Bibelen. Og vi husker Jesu ord: *"Mange falske profeter skal oppstå og føre mange vill"* (Matt 24,11). Israel er kommet til Moab, og de ber også der om å få gå gjennom landet. Moabs konge, Balak, ble alvorlig redd. Israel var tallrikt, og han visste at ammorittene tapte i striden mot dem. Men det som skremte Balak mest, var nok redselen for Israels Gud. Israel kjempet i Guds kraft, og Balak tenker at her nytter det ikke med menneskemakt. Det må åndsmakt til. Kunne han bare få snudd Guds forbannelse og vrede slik at den rammet Israel! Men det var vel umulig?

Det er da han sender bud på Bileam. En underlig spåmann med både kjennskap og kontakt med den levende Gud. Men likevel må vi si: Han var virkelig det navnet hans betyr: Folkeforderveren. "En underlig blanding av lys og mørke" (Asschenfeldt-Hansen i 'Fra Gullgruben'). Balaks tanke var at Bileam skal få god lønn av ham – om han bare forbanner ISRAEL (4 Mos 22). Men det kunne han vel ikke gjøre?

Nei. – Og derfor virket det i første omgang ikke så ille når vi leser fra 4 Mos 22,5-24,25. I stedet for å forbanne Israel, så må Bileam velsigne dem! Gud hadde nemlig velsignet dem! (4 Mos 22,18 og 23,8). Da ble Balak sint

NB! Husk å melde adresseforandring når du flytter!

og sa: *"Jeg kalte deg hit for å forbanne mine fiender, og nu har du velsignet tre ganger!"* (24,10).

Kompromissets farlige vei

Bileam blir redd, – redd for å miste lønna! Hva skulle han gjøre? Og tanken kom: Det må da gå an å kombinere dette. Både å tale Guds sak og Bilams sak!

Nå er jeg redd vi er midt inne i noe av det alvorligste i vår tids verdsliggjøring og forførelse! "Det må da vel gå an å stå på god fot med Gud, – samtidig som at man er denne verdens venn!" – tenker mange. Men hvordan tenker Gud? "Dere utro! Vet dere ikke at vennskap med verden er fiendskap mot Gud? Den, altså, som vil være verdens venn, han blir Guds fiende (Jak 4,4).

"Vi må se saken fra flere sider". Denne setningen har vi ofte hørt. Og det er jo i mange anledninger helt riktig, – men ikke her. Gud fra sin side har talt meget klart og tydelig om hvordan vi skal både komme til levende tro, og hvordan vi skal bli bevart hos Jesus, – på kongeveien! Om ikke Guds frelsestanker får være enerådende for oss, – går det evig galt! "Når verden ikke godtar Guds tale, må menneskemeninger få komme til orde, slik at folk vil høre," tenker mange i dag.

Bileam tenker også at man må se saken fra to sider. Han hadde jo talt Guds ord sant og rett! Det beklagelige var bare at Balak ikke likte det – og truet med å holde spåmannslønnen tilbake. Når han har vist Bileam sine farlige fiender fra Bamot Baals høyde – og Bileam nøler, for han vet hva Gud har sagt – hva gjør så Balak? Det er som han vil si: *"La oss da se saken fra en annen side." Bileam blir tatt med opp på enda en fjelltopp. Herfra kunne en tydelig se "den farlige hæren"* (4 Mos 23,27-25).

Tragedien

Og til slutt skjer det! Bileam hvisker Balak noe i øret som han visste ville bære frukt. Dersom han nå bare kunne få Israel til å blande seg med sitt folk, så blir de svake og ufarlige (4 Mos 31,16). Hvor tragisk! Guds folk som hadde lovet: *"Vi skal ikke bøye av hverken til høyre eller venstre, før vi er kommet gjennom ditt land. Vi skal holde oss til kongeveien!"*

Så begynte Israels menn å drive hor med Moabs døtre i Sittim. (4 Mos 25,1). Da ble Herrens vrede tent! En alvorlig sykdom (sott) oppstod, og 24 000 mennesker døde! (4 Mos 25,9). Bibelen viser klart at dette var en straff p.g.a. hor (1 Kor 10,8). Det er heller ikke mulig å lese dette, uten å tenke på vår tids nye trussel – AIDS! Ser vi sammenhengen? □

For vår misgjerning

For vår misgjerning ble han knust,
i slektens sted han gikk,
all verdens synd på på ham ble lagt,
hver fange frihet fikk.

Vår synd ble helt slettet da
Den ble på Sønnen lagt.
Han ropte ut på Golgata
de ord: Det er fullbrakt.

I havets dyp vår synd forsvant
ved Jesu offerdød.
En håpets stjerne da opprant
for syndere i nød.

Hvor er vår synd? Hvor er vår dom?
Hvor er vår straff og last,
når alt tilregnet ble Guds Lam,
til korset naglet fast?

Å sjel, som fryktsom vandrer om
og lengter etter fred:
din synd er slettet ut av ham
som døde i ditt sted!

Må Herrens Ånd ta dekket bort
så syndere kan se
at det som er ved Sønne gjort,
gjør sjelen hvit som sne!

(Abraham Thomsen)

Bibelen forbyr fremdeles kvinnelige prester

AV ODD SVERRE HOVE

Det er ikke slik at Guds ord slutter å forby kvinnelig prestetjeneste fordi om spørsmålet blir sjeldnere diskutert. Det er heller ikke slik at det bibelske budet slutter å forby kvinnelig prestetjeneste hvis bare de kvinnelige prestene og biskopene blir mange nok. Eller hvis tallet på dem som sier nei-takk til kvinnelig prestetjeneste bare blir lavt nok. For Gud slutter ikke å befale det som han alltid har befalt oss mennesker i denne saken. Gud er alltid den samme.

Bibelens tokjønnsteologi sier at både Adam og Eva ble skapt i Guds bilde og etter Guds lignelse. Men Adam ble skapt for å dyrke og forvalte paradishagen, gi navn til alt det skapte og forvalte Guds aller første bud (= være prest for huset sitt). Eva ble deretter skapt for å være Adams medhjelp og motsvarighet (= fellesskapskonstituering) og for å være mor til alt liv (se 1Mos 1:26ff, 2:15, 2:19, 2:16, 2:18, 3:20 etc).

Bibelsk tokjønnsteologi sier videre at Adam etter syndefallet skal fortsette å dyrke jorden, men med strev og møye, og at han skal råde over Eva og ikke blindt adlyde røsten hennes. Eva skal etter syndefallet fortsatt være mor til alt liv, men med smerte under barnefødingen. Og det er Evas ættling som skal knuse slangens hode. Til ektemannen skal attråen hennes stå. Og ektemannen skal råde over henne (se 1Mos 3:17, 3:16, 3:15 etc).

Når apostelen Paulus i 1 Kor 14:34c sier at det er "loven" som forbyr kvinnelig menighetstale, da er det disse moselovstekstene han sikter til. Og når han i 1Tim 2:13-15 begrunner forbudet mot kvinnelig gudstjeneste-undervisning med både skapelse og syndefall, er det også disse moselovstekstene han sikter til.

Kvinner skal i menighetssamlingene ikke tale, men tie og underordne seg. Kvinner skal ikke opptre som gudstjenestelærere, men være yngre kvinners og barns lærere i det gode (se 1Kor 14:34ff, 1Tim 2:11ff, Efes 5:22ff, Tit 2:3ff!).

Det som skjer i Bibelens samlede tokjønnsteologi er nemlig at både Adams og Evas basale skapelsesformål utfoldes i syndefallets verden. Og der utfoldes den med henblikk på både hjem og menighet.

I Kristi menigheter skal Adam ha forsamlingens farsrolle, mens Eva skal ha forsam-lingens morsrolle.

Og grunnen til at dette er så viktig at det har foranlediget et knippe bibelske bud, – er nok at alt sammen speiler av en fundamental tokjønnsteologi også i Guds egen himmel. For der skal Jesus være brudgom og de troende skal møte ham som Kristi brud (se Åp 19:1ff).

(Artikkelen har vært printet i Dagen tidligere) ▫

Prof. Carl Fr. Wisløff skriver i Dagen, mars 1993:

"I Guds øyne har kvinner og menn samme verdi (Gal 3,28). Det nye testamentet kjenner kvinner som ber og taler profetisk i forsamlingen (1 Kor 11,5), og som i visse sammenmhenger lærer (Apg 18,26; Tit 2,4). Men kvinnelige eldste, hyrder og lærere, kjenner NT ikke. At dette ikke er en tidsbetinget tilfeldighet, fremgår bl. a. av den prinsippielle begrunnelsen Guds ord gir i denne sak.

Men når Guds ord taler så klart, da må vi bekjenne. Både i ord og handling. Derfor lar vi oss ikke betjene av kvinnelige prester, slik som kristenfolket i årtier har nektet å samarbeide med liberale prester. Situasjonen er ofte sår og vanskelig. Tidsånden går alltid de 'gammeldagse' bibeltroende imot. Men hva skal vi gjøre? Bibelen taler klart, og det er ikke tilrådelig å handle mot sin samvittighet."

Sannheten om islam er ikke "feilinformasjon"

Av Kjell Skartveit

Regjeringen vil bekjempe muslimfiendtlighet og peker på "feilinformasjon" om islam som et problem. Religiøs likestilling skal herske, men den underslår en sannhet: Kristendommen skaper gode samfunn, islam gjør det ikke...

Regjeringen har kommet med en ny handlingsplan mot muslimfiendtlighet, men jeg skal ikke bruke dagens tekst på hva som kjennetegner islam. Hva som er interessant, er hvordan regjeringen forteller oss hvordan vi skal forstå religioner som sådan.

Regjeringen vil lansere en strategi for å styrke motstandskraften mot det den kaller desinformasjon. Vi får vite at feilinformasjon og desinformasjon som spres på internett og sosiale medier, kan være en trussel mot demokratiet, og at minoriteter kan være særlig utsatt for fordommer som skapes og spres som desinformasjon på internett.

Regjeringen skriver at mange muslimer opplever stereotypisering, diskriminering og rasisme, og at mer enn én av fem i den norske befolkningen har muslimfiendtlige holdninger, mens omtrent én av tre har utpregede fordommer mot muslimer.

Stereotypiske forestillinger betyr enkelt forklart at vi forventer visse felles atferdsmønstre hos muslimer, det vil si at vi mener at deres tro vil lede til gitte handlinger. Men regjeringen vil altså bekjempe troen på at religioner påvirker våre tankesett, uten at den synes å forstå rekkevidden av en slik holdning. Hvis vi ikke skal få lov til å utlede noen fellesnevnere ut av islamsk tro, kan vi nemlig heller ikke gjøre det av andre religioner.

Men det kan jeg aldri slutte å gjøre. Jeg kan ikke slutte å skrive om menneskets møte med Treenighetens Gud og hvordan hans uendelige kjærlighet påvirker alle som vil ta imot ham. Det handler om konsekvenser kun en hellig, kjærlig Gud kan være årsak til, uansett hvor stereotypisk eller klisjéaktig det høres ut. Og aldri er det mer aktuelt enn når vi snart skal feire jul.

For Treenighetens Gud er selve definisjonen på stereotypisk. Han er hellig og tåler ikke synd, er begrenset av sin absolutte sannhet, men elsker det falne mennesket så høyt at ha ga sinn sønn, den eneste. Troen på en Gud som moralens utgangspunkt og fundament vil også føre til en livsførsel det er mulig å forutsi, og vår historie er full av eksempler.

Vi kan forvente at troen på en slik Gud vil føre til at hans etterfølgere skaper en kultur der det ikke er aksept for å stjele, lyve, misunne andre eller være troløs mot ektefellen. En Gud som sier at den som hjelper en av våre minste, har gjort det mot ham, oppfordrer til medlidenhet og omsorg for fattige og syke.

Og ettersom denne troen bare kunne bli spredt ved hjelp av forkynnelse, må de troende også ha en forkjærlighet for ytringsfrihet og åpne samfunn. Når Gud i tillegg understreker hvor rett det er å dele av vår formue og hvor galt det er å stjele, vil vi få et samfunn med respekt for eiendomsrett. Samtidig vil kristne kulturer finne glede i vitenskap, ettersom Gud en gang sa at vi skulle legge under oss jorden. Det er derfor ingen tilfeldighet at av USAs ti første universiteter, ble ni etablert av ulike kirkesamfunn.

Kristendommens historie kjennetegnes derfor av nestekjærlighet, noe som har vist seg i alt fra opprettelser av hospitaler, kvinnekamp, til kampen mot rasisme og slaveriet. Kristendommen påvirket samfunnet på alle områder.

Vår kristne historie viser oss en kirke som gjennom ekteskapsloven gjorde alt for å bryte ned klanenes betydning for å styrke folket som fellesskap og dermed også stats- og nasjonsbyggingen. Den sekulære staten bygget

selvsagt på en kristen forståelse av mennesket.

For en kristen er det naturlig at kristen tro fører til et forsvar for samfunn der ovennevnte egenskaper dominerer.

Men dette har vi da etter regjeringens mening ikke lov til å si høyt. For dagens sekularisme, som ofte har religiøse trekk, forkynner at vi ikke har lov til å si at bare troen på Treenighetens Gud har evnen til å endre mennesker og samfunn i en positiv retning – en slik holdning blir likestilt med hatefulle ytringer og negative fordommer overfor andre religioner. Regjeringen ønsker nemlig etter eget utsagn et likestilt samfunn, noe som også inkluderer likestilling på det religiøse plan, for etter sekularismens tro er det bare de sosioøkonomiske betingelsene som har evnen til å forandre mennesket.

Det er selvfølgelig bra at regjeringen ønsker et samfunn som er "trygt og godt for alle", men det er en utfordring når slike idealer forhindrer oss i å snakke sant, for sannheten kan aldri være fordomsfull. Sannheten er kun en trussel mot løgnen, og konsekvensen av regjeringens politikk er at løgnen seirer, og da er også demokratiet historie.

Om en drøy uke skal vi feire jul. Vi feirer at Jesus, Guds sønn, kom til jord som et lite barn for å frelse dem han elsket så høyt. Det er en høytid som inviterer oss til å snakke sant, og skal vi overleve som kultur, er det en forutsetning at vi tar den oppfordringen på alvor. □

Bokmelding

Av Eivind Gjerde

Ove Sandvik:
FORKYNN ORDET
Predikanter og misjonsledere fra norsk lekmannshistorie
Stivbind, 278 sider
EB Media 2024

FORKYNN ORDET

I boken – FORKYNN ORDET – lar forfatteren oss møte 24 predikanter og misjonsledere fra norsk lekmannshistorie. Vi får møte disse personene gjennom korte biografier. Alt stoffet er hentet fra en av forfatterens to blogger på internett. Mange har gjennom årenes løp oppmuntret forfatteren til å gi ut dette kirke- og misjonshistoriske stoffet i bokform, og nå foreligger boken. La det være sagt: Dette er en svært god og verdifull bok, med et meget viktig bibelsk budskap inn i vår tid.

Guds Ord oppmuntrer oss til følgende: *"Husk veilederne deres, de som har talt Guds ord til dere! Legg merke til den utgangen deres livsferd fikk, og følg etter dem i deres tro."* Hebreerbrevet 13,7. Forfatteren har med denne boken gjort dette. Og han har gjort det på en meget solid måte. Forfatteren skriver om bakgrunnen, oppveksten, omvendelsen, kallet til tjenesten i Guds rike, betydningen disse predikantene og misjonslederne fikk og om avslutningen deres på livet.

De fleste av forkynnerne og misjonslederne vi møter, hadde Rogaland og Ryfylke som sitt virkefelt, men ikke alle. Forfatteren skriver om landskjente forkynnere og misjonsledere som Johannes Brandtzæg og Ludvig Hope. Begge disse var i sin tid generalsekretærer i Norsk Luthers Misjonssamband, eller Det norske Lutherske Kinamisjonsforbundet som misjonsorganisasjonen het på den tiden. Den landskjente forkynneren og sangforfatteren Per Nordsletten, som for det meste reiste som predikant uten tilknytning til en misjonsorga-

nisasjon, er også med. De fleste andre forkynnerne og misjonslederne i boken var aktive i Norsk Luthersk Misjonssamband.

Det å lese disse korte og innholdsmettede biografiene grep meg sterkt. Forfatteren lar oss møte disse mennesker i deres livskriser og seire, både privat og i tjenesten for Guds rike. Livet røynet svært hardt på for en rekke av disse. Det var hjertegripende å lese om Johannes Brandtzæg smertefulle tap av sin gutt på tre år i 1897, og tapet av hans kjære hustru Thina året etter. Hun ble bare 34 år gammel. Vi leser om vekkelsesforkynneren og forfatteren Johannes Daasvand, som hadde en forferdelig vond oppvekst med en voldelig far som mishandlet hans mor, og truet ham selv og søsknene på livet. Moren Siri anmeldte til slutt mannen Aanen, og han ble dømt til to års straffearbeid og forvaring. Saken ble landskjent. Men Jesus Kristus kan gjøre det umulige mulig. Aanen ble frelst og et nytt menneske. På slutten av livet flyttet Siri og Aanen sammen igjen. For en herlig avslutning på et liv som hadde vært bekmørkt!

Livet var heller ikke lett for den originale og humørfylte bonden, krøtterhandleren og forkynneren Martin Sandve. Denne fantastiske personen med det varme vitnesbyrdet om at det å være frelst er å "gå på riksveg 1", kjempet en tid med depresjon. Men han synger så sterkt:

Han lutrer dog sine i ildprøvens luer,
men aldri forskyder han nogen av dem.
Og derfor de trengsler hvorover du gruer
Er nettopp velsignelser omklædt min venn

Gud brukte det smertefulle disse mennene opplevde til å forme dem som et redskap i sin hånd.

Det er et skattkammer av åndelig visdom i denne boken. Forfatteren lar flere av personene i boken tale til oss om det som var det sentrale i deres vitnesbyrd, og den nøden de hadde for at forkynnelsen måtte lede sjelene til frelse og evig liv ved troen på Jesus Kristus. Artiklene om Svend Foldøen og Peder Torsen er karakteristiske i så måte.

I forordet skriver forfatteren at han kjenner på en uro når det gjelder tallet på forkynnere. Det har minket dramatisk de siste årene. Holder kristenfolket på å miste matlysten? Hans bønn er at Jesus på nytt kunne sende vekkelse og nytt liv over vårt norske folk.

Måtte det skje, og måtte det være vår inderlige bønn og store håp at fortapte syndere i bygd og by, igjen roper om frelse, og finner fred og frelse fra syndebyrden ved troen på Jesus Kristus.

Forfatteren Ove Sandvik (f. 1960) er vokst opp på Jørpeland og er utdannet som lærer. I hele sitt voksne liv har han vært ansatt i Norsk Luthersk Misjonssamband som barne- og ungdomssekretær, kretssekretær, områdeleder og forkynner. Han har også skrevet artikler i den kristne dagspressen og stått fram som en trygg og god åndelig hyrde og veileder i det lavkirkelige kristenfolket.

Dette er hans første bok, men det må ikke bli den siste. Han har en lett og god penn, og han må skrive mer. Boken fortjener mange lesere. Den anbefales på det sterkeste.

Boken lar oss få et glimt inn i tider da vekkelsene gikk over landet vårt og det var åndelig "vårløysing" nær sagt overalt. Som vi lengter etter slike tider igjen. □

Det himmelske land

AV ODD EIVIND STENSLAND

"Men nå er det et bedre land de lengter etter, det himmelske. Derfor skammer ikke Gud seg over dem, ved å bli kalt deres Gud. For han har gjort en stad ferdig til dem" (Heb 11, 16).

Da Jesus døde for våre synder, løste han meg fra lovens forbannelse, døden og djevelens makt. Det gjorde han ved at han oppfylte lovens krav og plikter, og utslettet mine synder for Gud.

Men Jesu frelserverk inneholder mer enn dette. Han har også vunnet tilbake vår tapte arv. Han har gitt oss barneretten hos Gud, den evige herlighet, alle himmelens skatter og rikdommer.

Vi skal ikke bare leve med tilgitte synder her på jorden, og når døden kommer, så er det slutt. Men nå har Herren gjort en stad ferdig for alle som tror på Jesus. *"Men vi har vårt hjemland i himmelen"* (Fil 3, 20). Der er vårt borgerskap.

Dette forklares så fint for oss i 3 Mos 25, der det står en detaljert forordning om hvordan det skulle gå til å kjøpe fri en israelitt som var solgt til en fremmed. Jubelåret var hvert 50. år. Dette året var et frihetsår. *"Dere skal holde det femtiende år hellig og utrope frihet i landet for alle dem som bor der. Det skal være et jubelår for dere. Og dere skal komme tilbake, hver til sin eiendom og hver til sin slekt."*

Her fortelles det at det ikke bare skjedde en frikjøping av fanger, men også en gjenløsning av eiendom.

Dette lærer oss hva innholdet i frelsen egentlig er. Det viser at legemet også skal forløses fra et fangenskap. *"Ja, ikke bare det, men også vi som har fått Ånden som førstegrøde, også vi sukker med oss selv, mens vi lengter etter vårt barnekår, vårt legemes forløsning"* (Rom 8, 23).

Så er vi snart hjemme. *"For han har gjort en stad ferdig til dem"* (Heb 11, 16).

(Fra Andaktsboka "I lys av Ordet", Stiftelsen På Bibelens Grunn) □

Syndefallet (1 Mos 3)

AV PETER OLSEN

I 1 Mos. 1,31 hører vi at hele Guds skaperverk er godt. Slangen var også en av Guds gode skapninger. At den kalles listig i 3,1 og dér opptrer som en frister, skyldes at Satan taler gjennom den. Det er hans listighet og ondskap vi møter her. I Åb 12,9 står der: *"Den store drage ble kastet ned, den gamle slange, han som kalles djevelen og Satan"* – han ble kastet ut av himmelen. I 1 Mos 3 er det Satan selv som kommer til Eva i skikkelse av en slange. Han er *"den gamle slange."*

Men Satan hører også til Guds skaperverk. Paulus sier: *"Både den materielle verden og den åndelige verden er skapt av Jesus."* Kol 1,16: *"For i ham* [Jesus] *er alt blitt skapt, i himmelen og på jorden, det synlige og det usynlige, enten det er troner eller herredømmer eller makter eller myndigheter. Alt er det skapt ved ham og til ham."* Verden og åndeverden er skapt av Jesus og tilhører Ham. Det gjelder også Satan.

I Esek 28,12b-19 får vi Satans historie i kort form fra hans skapelse til hans ende.

Les: Esek 28,12b-19: *"Så sier Herren ... for evig tid."*

Satan er den salvede kjerub

Jeg leser det om Djevelen. Umiddelbart er det sagt om kongen i byen Tyrus, v. 12 a, men denne konge har aldri vært *"en salvet kjerub"* på *"Guds hellige fjell"* v. 14. Her ser vi at det står åndsmakter bak de riker og stormenn som vi leser om i historiebøkene og i dagens aviser.

I Daniels-boken kap. 10 hører vi at en engel blir sendt med hjelp til Daniel, men *"Perserrikets fyrste"* 10,13, forhindrer denne engel i å komme frem til Daniel. Litt senere hører vi at engelen må kjempe med *"Grekenlands fyrste"* 10,19. Mennesker kan ikke holde engler tilbake. Det er tale om onde åndsmakter som står bak Perserrikets fyrste og Grekenlands fyrste. Samme sted hører vi at Israels fyrste er overengelen Mikael 10,21; Judas 9.

Nåvel, Satan ble opprinnelig skapt som en av de fornemste engler, en salvet kjerub. Men han gjorde opprør mot Gud og tok en lang rekke av de øvrige engler med seg i sitt fall. Peter skriver om det: *"Gud sparte ikke de engler som hadde syndet, men styrtet dem ned i avgrunnen, der de blir holdt i varetekt i mørkets huler inntil dommen."* 2 Pet 2,4. En større gruppe av englene, både blant de mektige – de opphøyde – og blant de alminnelige engler, falt i synd.

. De er nå kastet bort fra Guds ansikt. Vi møter dem i NT som demoner, som besetter mennesker. De holder Gud i forvaring inntil dommedag, sier Peter. De kan fortsatt godt gjøre vondt i vår verden. Men der er satt grenser for deres virke.

Heftet: "Når han kommer"

Heftet "Når han kommer" ble utgitt i 1971 på norsk. Originalens tittel er: "När han kommer". Det er den svenske teolog og bibeloversetter David Hedegård (1891–1971) som har skrevet det.

Det er kommet på norsk i serien Lundes småskrifter hvor Lunde og Co's Forlag har copyright.

Stiftelsen På Bibelens Grunn har nå fått tillatelse fra forlaghuset Lunde A/S til å trykke opp heftet på nytt.

I dette heftet tar David Hedegård for seg forskjellige og aktuelle tema angående utviklingen i naturliv, samfunnsliv og i kirken. Heftet er gratis, men Stiftelsen På Bibelens Grunn er takknemlig for gaver til sitt arbeid.

Heftet kan bestilles hos Bibelsk Tros kassettjeneste. Se kontaktinfo side 31.
Ved sending via post betales porto av mottaker!

Engang var disse demoner gode engler, og Satan var en overengel, en kjerub. Derfor kaller NT ham de onde ånders fyrste. Matt 12,24. Engang strålet han av skjønnhet som en av Guds ypperste skapninger: Kostbar sten satt på hans drakt, Es 28,13. Han var ustraffelig i sin ferd, inntil det ble funnet urettferdighet hos ham, 28,15. Hans hjerte ble hovmodig, stolt, pga. hans skjønnhet, 28,17. Jesaja 14,13-14 siterer Satans ord den gang han falt i synd: "Til himmelen vil jeg stige opp, høyt over Guds stjerner vil jeg reise min trone… Jeg vil stige opp over skyenes topper, jeg vil gjøre meg lik Den Høyeste." Derfor styrtet Gud ham i avgrunnen. Satan er en hovmodig ånd. Stolthet er hans store synd. Derfor ble han kastet ut av himmelen.

Satan ble skapt god

Men slik har det ikke alltid vært. Da Satan ble skapt, var han god. 1 Mos 1 slutter slik: *"Gud så alt det han hadde gjort, og se, det var overmåte godt"* 1 Mos 1,31. Det var også englene… også de fornemste kjeruber. Men der skjedde et syndefall i engleverden. Det gikk forut for Adams og Evas fall i synd. Derfor kan vi plutselig møte en fallen kjerub i skikkelse av en slange i Paradis.

Hvordan englene kunne falle i synd, når de var skapt gode, vet vi ikke. Men vi kan se at den falne engel forledet Eva. Hun falt ikke på samme måte som Satan. Hun ble forledet – eller dåret – til å falle, 1 Tim 2,14, mens Satan valgte synden med åpne øyne.

Har Gud virkelig sagt?

Satan satte spørsmålstegn ved Guds ord: *"Har Gud virkelig sagt…?"* 3,1. Slik spurte han. Det er Satans alminnelige taktikk. Som regel benekter han ikke Guds ord – i hvert fall ikke åpenlyst. Han får oss til å nekte det. Han sår tvil om Guds motiver, og dermed får han oss til å tvile på om Gud har rent mel i posen.

Han later som å være overrasket: *"Neeei, har Gud sagt at dere slett ikke må spise av trærne? Neeei, det er da også for galt!"*

"Jo jo," sier Eva, *"vi må gjerne spise av trærne, bare ikke av dette ene treet midt i hagen. Hvis vi spiser av det, så dør vi."* 3,3.

"Njah… mon det," sier Satan. *"Dere kommer slett ikke til å dø"* 3,4. Men om dere spiser av treet, blir dere like så kloke som Gud, for det er jo kunnskapens tre. Gud unner dere ikke å bli like så kloke som Ham. 3,5.

Satan antyder at Gud er smålig: *"Gud vil beholde det beste for seg selv. Han vil ikke dele. Bare fordi Han var her først så tror Han at han eier det hele."*

Satan prøver å få det samme hovmod – den samme stolthet – fram i oss, som ble hans fall. Han får Eva til å tenke hovmodig om seg selv. Her har vi syndens grunnstruktur: Den er hovmod, stolthet! Synderen løfter seg opp ved siden av Gud, slik som Satan gjorde. Derfor advarer Bibelen gang på gang mot nettopp hovmod. Jakob og Peter bruker samme formulering: *"Gud står de stolte imot, men de ydmyke gir han nåde."* Jakob 4,6; 1 Pet 5,5.

Selv i møtet med Jesus prøver Satan denne taktikk. Jesus sulter etter 40 dager i ørkenen. Så kommer Djevelen til Ham og sier: *"Er du Guds sønn, så kast deg ned! For det står skrevet: Han skal gi sine engler befaling om deg, og de skal bære deg på hendene, for at du ikke skal støte din fot mot noen stein."* Matt 4,6.

Det er som om Djevelen sier: "Er du nå helt sikker på at du er Guds Sønn? Ja, hvis du er det, så har du jo rettigheter, ikke sant? Englene bør tjene deg. Prøv bare, så skal du se. Du er jo kongesønn, sier du. Så bør de bære deg på hender og bøye seg i støvet for deg. Skulle du ikke gjøre bruk av den rettighet?"

Djevelen frister Jesus til hovmod. Men lykkeligvis står Jesus imot. Han er den andre Adam. Han kom for å gå i menneskenes sted. Som den første Adam bar alle mennesker i seg da han falt, slik bar den andre Adam alle mennesker på seg da Han stod fristelsen imot. Det betyr at vi alle sammen er falt i Adam, men gjenløst i Jesus. De to er våre representanter. Den første og den andre Adam.

Treet til kunnskap om godt og ondt

Adam og Eva falt i synd, da de spiste av frukten fra 'treet til kunnskap om godt og vondt'. Hva var det for et tre?

Ja, det må ha vært et virkelig tre, ellers var der ingen frukt å spise av, og fortellingen i 1Mos 3 er ikke en lignelse eller en myte. Den står frem for oss som en historisk beretning om de første mennesker på jorden.

I Rom 5 viser Paulus nettopp den parallell mellom Jesus og Adam som jeg har skissert: Likesom vi alle falt i den første Adam, slik oppreises vi alle i den andre Adam. Og hvis beretningen om den første Adam ikke er historisk korrekt, så er der ingen grunn til å fastholde beretningen om den andre Adam. Det får alvorlige konsekvenser for troen, hvis vi avviser eller omtolker beretningene i 1 Mos 1-3.

Nå, men hva var det så for et tre der kunne gi kunnskap om godt og ondt? Ja, det er ikke en bestemt tresort, som alltid har den virkning. Det må være ét særlig tre, som Gud har knyttet denne virkning til. Vi har ikke lenger dette tre.

I v. 7 hører vi at deres øyne ble åpnet. I resten av Bibelen leser vi om konsekvensene av dette syndefall: Menneskene ble onde. De ble altså ikke bedre til å velge det gode. Dén virkning hadde treets frukt ikke. Men hva menes der så med å *"kjenne godt og ondt"* (3,5)?

Å kjenne er i Bibelen et meget sterkt ord. I 1 Mos 4,1 står der på hebraisk: "Adam kjente sin hustru Eva, og hun ble med barn." Norsk Bibel 88 sier: *"Adam holdt seg til sin hustru."* Meningen er: De levede sammen som ektefolk på enhver måte. I Luk 1,34 sier engelen Gabriel til Jomfru Maria at hun skal føde en sønn. Men så spør hun: *"Hvordan skal det gå til, jeg kjenner jo ikke noen mann?"* Norsk Bibel 88 sier: *"Hvordan skal dette gå til da jeg ikke vet av mann?"* Men på gresk står der: "Jeg kjenner [γινώσκω] ikke noen mann. Å kjenne er i Bibelen noe meget nært og intimt. I Matt 7,23 sier Jesus til noen på dommedag: *"Jeg har aldri kjent dere. Vik bort fra meg, dere som gjorde urett."* Jesus vet godt at disse mennesker finnes, men Han har ikke det intime og personlige forhold til dem. Å kjenne godt og ondt betyr sannsynligvis et personlig erfart forhold til både det gode og det onde. Tidligere hadde Adam og Eva et erfart forhold til det gode, men ikke til det onde. Nå kom det onde inn i deres erfaringer. Det kom der inn i form av selvopptatthet og hovmod. Nå fikk de behov for å skjule hvem de var. Derfor flettet de fikenblad sammen og bandt dem om seg, og de gjemte seg for Gud da de hørte Ham vandre i hagen, 3,8, men han har ikke det intime og personlige forhold til dem som Bibelen kaller 'å kjenne'.

På hebraisk står der at de hørte Gud gå rundt 'i dagens kjølighet'. Det er sist på ettermiddagen, da middagsheten var overstått og skyggene ble lange. Adam og Eva var vant til at Gud vandret en tur og snakket med dem sist på dagen. Det pleide å være både hyggelig og trygt. Men denne dag var det uhyggeligt og utrygt, for der var kommet noe inn imellom dem.

Gud kalte på Adam: *"Hvor er du?"* Så svaret Adam med nedslått blikk: *"Jeg gjemte meg, fordi jeg er naken." "Men hvem har sagt til deg at du er naken,"* spurte Gud. *"Har du spist av kunnskapens tre?"* 3,9-11.

Tidligere hadde Adam ikke behov for å skjule seg. Den gang hadde han sett Gud i øynene… ikke i trass, men i tillit. Nå var tilliten borte. Adam hadde fått noe å skjule. Hans nakenhets skam var et symptom på den nakenhet og den skam som var kommet inn i ham.

Derfor prøver han å tørke sin skam av på Eva: *"Kvinnen som du gav meg til å være hos meg, hun gav meg av treet, og jeg åt."* 3,12. Det er det første tilfelle av kjønnskamp i verdenshistorien: *"Det er Evas skyld. Hun fant på det."* Slik sa Adam. *"Og faktisk er det også din skyld, Gud! For det var jo du som satte henne hos meg."* Hvis Adam skal være skyldig, så skal alle andre også være skyldige … selv Gud kan få lov til å være skyldig. Her ser vi, hvor hurtig synden brer seg. Den eter om seg som kreft. Allerede i det neste kapitel hører vi om brodermord. Kain slår sin bror Abel i hjel. Det er den første konkrete synd vi hører

om etter syndefallets dag. Så hurtig går det fra 'epleran' til brodermord. Det understreker de dype konsekvenser av det første fall i synd. Det var ikke bare én syndig handling. Nei, synden flyttet inn i hjertet.

Det syndige hjertet

Gjennom Jeremias sier Gud noe alvorlig om det falne menneske: *"Svikefullt er hjertet, mer enn noe annet, det kan ikke leges. Hvem kjenner det?"* Jer 17,9.

Og Jesus forteller oss hvilke konsekvenser det har, at hjertet er blitt så uhelbredelig sykt: *"Fra hjertet kommer onde tanker, mord, hor, utukt, tyveri, falskt vitnesbyrd, spott."* Matt 15,19.

En blir ikke en synder av å begå syndige handlinger. Tvert imot: Et menneskes hjerte er syndig i sin grunn. Derfor begår det syndige handlinger. Det gjelder for alle mennesker etter syndefallet: Vi er syndere. Derfor begår vi synd. Bevegelsen går ikke fra hånden til hjertet, men fra hjertet til hånden. Altså: hjertet blir ikke med tiden smittet av synd, fordi hånden begår mange synder. Nei, hånden begår disse synder, fordi hjertet er smittet av synd.

Når vi faller i synd, adskiller det seg på en viktig måte fra Adams opprinnelige fall i synd: Han falt pga. sin handling. Vi handler pga. våre fall. Fallet herskede jo ikke i Adams hjerte, før han begikk den første synd. Men om oss andre gjelder det at fallet hersker i våre hjerter, og derfor kommer de syndige handlinger.

Jesus sier det til Nikodemus på denne måte: *"Uten at en blir født på ny, kan han ikke se Guds rike… Det som er født av kjødet, er kjød."* Joh 3,3+6). Dermed mener Jesus at naturen hos den fødte er den samme som hos den som føder. Hvis du er født av en løve, så er du løve av natur. Og hvis du er født av en synder, så er du synder av natur. Dette er du like fra din unnfangelse, fordi du har din syndige natur fra dine foreldre. Når de er syndigt 'kjød', så er du det også.

Paulus forklarer efeserne hvor alvorlig deres situasjon var før Gud skapte troen i dem: *"Vi var av naturen vredens barn likesom de andre."* Ef 2,3. At vi var vredens barn, betyr ikke at vi var vrede. Det er mye verre: Vi var under Guds vrede. Og dette var vi av naturen, sier Paulus. Det er et sterkt uttrykk! Vi kom ikke inn under Guds vrede da vi hadde begått mange synder. Men fordi vi av natur var falne mennesker – eller 'kjød', som både Jesus og Paulus kaller det – derfor var vi under Guds vrede. Og dette var vi like fra vi fikk vår menneskenatur; altså like fra vår unnfangelse. Vi er 'kjød' av natur.

Det er en viktig erkjennelse: Vi blir ikke syndere, når vi begår synd. Vi begår synd, fordi vi er syndere!

Om ethvert menneske gjelder det derfor at det må fødes på ny, om det skal se Guds rike. Det er ikke nok at vi forbedrer oss. Nei, Gud må gripe inn med en helt ny fødsel. Paulus innleder samme kapitel i Efeserbrevet slik: *"Også dere har han gjort levende, dere som var døde ved deres overtredelser og synder."* Ef 2,1. Det falne menneske er ikke bare sykt eller svakt. Det er dødt i åndelig forstand. Det må vekkes fra de døde. Det må fødes på ny. Og det er noe Gud må gjøre. Vi kan ikke gjøre det selv.

Da Adam og Eva spiste av frukten, døde de. Det skjedde den samme dag. De døde åndelig. De mistet det liv eller den guddommelige herlighet som de hadde med fra skapelsen, Rom 3,23. Den gudbilledlikhet som Gud selv hadde åndet inn i dem gikk tapt. Deretter kunne de ikke selv endre på sin situasjon. Tvert imot gikk denne skade nå i arv til deres barn og via dem til alle senere slekter. Vi kaller dette for arvesynden.

Mennesket er skapt i Guds bilde

1 Mos 2,7 sier at Adam består av både jord og ånd. Dyrene er kun jord, men vi mennesker er også ånd. Det kaller vi gudbilledlikheten. Vi er skapt i Guds bilde. Denne gudbilledlikhet har to sider: 1. Dels er det den opprinnelige rettferdighet og herlighet som gjorde at Adam og Eva var ett med Gud i tanke og sinn.

Fortsetter i neste (nr 4) som kommer i juni

Bibelsk Tros kassettjeneste

Det ligger nå 3000 taler av blant andre Øivind Andersen, Carl Fr. Wisløff med mange flere av de gamle gode forkynnerne for gratis nedlasting.
Også alle møtene på Skjæveland Misjonshus blir tatt opp og ligger der. De ligger under "Nye taler" og "Talearkiv."

Heftet "Når han kommer" og "Kristus – vår rettferdighet"

"Kristus – vår rettferdighet" er utdrag av Carl Olof Rosenius husandaktbok tilegnet unge mennesker. De unge i dag trenger å høre Bibelens klare tale om Jesu Kristi forsoning, rettferdiggjørelse av tro og om helliggjørelsen.

"Kristus - vårt liv" av Carl Olof Rosenius er også utdrag av Rosenius husandaktsbok tilegnet unge mennesker. Den ble sist trykt i 1980 og er nå utsolgt fra forlaget.

Det er kommet på norsk i serien Lundes småskrifter hvor Lunde og Co's Forlag har copyright.

Stiftelsen På Bibelens Grunn har nå fått tillatelse fra forlaghuset Lunde A/S til å trykke opp disse tre heftene på nytt.

Heftene er gratis, men Stiftelsen På Bibelens Grunn er takknemlig for gaver til sitt arbeid.

Heftet kan bestilles hos Bibelsk Tros kassettjeneste. Se kontaktinfo side 31.

Ved sending via post, betales porto av mottaker!

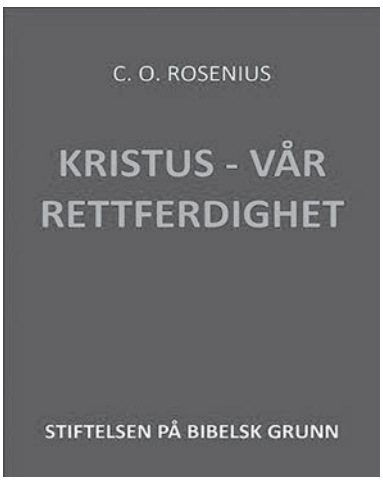

BIBELSAMLINGEN PÅ AUDNASTRAND LEIRSTED

23.07. – 27.07.2025

Tema “Herren Vår rettferdighet”

Talere:
Jan Bygstad, taler over Salme 119
Finn-Widar Knutzen, emne er ikke klart enda

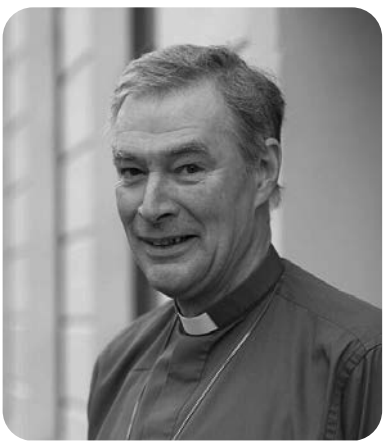

Onsdag 23. juli
Kl 16.00 Registrering.
Kl 18.00 Kveldsmat.
Kl 19.30 Åpningsmøte. Jan Bygstad taler. Finn-W. Knutzen avslutter møtet.

Torsdag 24. juli
Kl 08.30 Frokost.
Kl 09.30 Bønn.
Kl 10.30 Bibeltime. Finn-W. Knutzen.
Kl 12.30 Middag.
Kl 15.30 Kaffe.
Kl 16.00 Temamøte. Finn-W. Knutzen.
Kl 18.00 Kveldsmat.
Kl 19.30 Møte. Jan Bygstad taler.

Fredag 25. juli
Kl 08.30 Frokost.
Kl 09.30 Bønn.
Kl 10.30 Bibeltime. Finn-W. Knutzen.
Kl 12.30 Middag.
Kl 15.30 Kaffe.
Kl 16.00 Temamøte. Jan Bygstad.
Kl 18.00 Kveldsmat.
Kl 19.30 Møte. Jan Bygstad taler.

Lørdag 26. juli
Kl 08.30 Frokost.
Kl 09.30 Bønn.
kl 10.30 Bibeltime. Finn-W. Knutzen.
Kl 12.30 Middag.
Kl 18.00 Kveldsmat.
Kl 19.30 Møte. Jan Bygstad.
Kl 21.30 Forfriskninger. Frie vitnesbyrd.

Søndag 27. juli
Kl 08.30 Frokost.
Kl 10.00 Nattverdmøte v/en fra komiteen.
Kl 11.00 Møte. Jan Bygstad.
Kl 12.30 Middag med avslutning.

Priser for 2025

Døgnpriser:
Voksne: kr 820.
Ungdom: 13-19 år kr 460.
Barn: 5-12 år kr 225.
Familie: maks kr 2200.
Loftsrom: kr 550.

Campingvogn/bobil og telt: kr 250 pr døgn. Ta gjerne med laken, dynetrekk og putetrekk. Leie av trekk: kr 170.

Priser for et enkelt måltid:
Voksne: Frokost kr 160, middag kr 230, og kveldsmat kr 160.
Ungdom: 13-19 år: Frokost kr 125, middag kr 180 og kveldsmat kr 125.
Barn 4-12 år: Frokost kr 100, middag kr 120 og kveldsmat kr 100.

Dersom man bor i campingvogn/bobil og telt inntar alle måltid i spisesalen, betales ikke leiepris for campingvogn/bobil og telt.

Rengjøring pr rom kr 300. Lade el-bil kr 130.

Info/påmelding:
e-mail: btpost@bibelsk-tro.no
(eller til Jarle Goa, mobil: 48008507)

Medarbeidere og skribenter i dette nummeret:

Abraham Thompson (1877-1970)
Nnorsk-amerikansk prest.

Eivind Ydstebø, Født 1990, Kvitsøy. Formann i Kvitsøy Bedehus, Utgiver og styremedlem i Bladet Evangelisten. Fritidsforkynner og sangevangelist.

Frank Jacobsen (1931-2013)
Dansk prest og forfatter

Horatius Bonar (1808-1889)
Skotsk prest og salmedikter

John Nordal Brun (1745-1816)
Biskop i Bergen. Salmedikter

Jonas Pettersen (1847-1915)
Handelsreisende. Sangforfatter

Kjell Skartveit
Født 1967 i Stavanger. Lektor med hovedfag i statsvitenskap, med fagene sosialøkonomi, bedriftsøkonomi og historie i tillegg. Underviser ved Wang Toppidrett i Stavanger.

Knut Lid
Født 1947 i Drammen, Utdannet agronom. Bonde. Forskjellige verv i lokalpolitikken for KrF. Søndagsskolelærer i 25 år. Fritidsforkynner i NLM øst.

Odd Sverre Hove
Født 1947 i Ålesund. Cand theol ved Menighetsfakultetet 1971, feltprest 1972-73, journalist i Vårt Land 1973-74, daglig leder Folkeaksjonen mot Selvbestemt Abort 1974, soknеprest i Hyllestad 1974-1977, soknеprest i Lavik og prost i ytre Sogn 1977-85, generalsekretær i Den indre Sjømannsmisjon 1985-1989, redaksjonssjef i Dagen 1989-1999, sjefredaktør i Dagen 1999-2010. Fra 2011: skribent, vikarprest og fritidsforkynner i Nordhordland Indremisjon.

Odd Eivind Stensland
Født 1960 i Hjelmeland. Fra 1985 forkynner i Bergen krets av NLM.

Oddvar Dahl
Født 1946 på Hidra. Tryggheim folkehøgskole 1964-65. Fjellhaug bibelskole 1968-69. Forkynner i NLM fra 1969-2011. Nå fritidsforkynner.

Peter Olsen
Født 1963 i Danmark. Cand. theol. Ph.D. Ansatt i 50 % stilling som førsteamanuensis i systematisk teologi ved Dansk Bibel-Institut i København og ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole i Oslo. Og 50 % stilling med bibelundervisning i LM, Danmark. Har skrevet teologiske artikler i tidsskrift og bøker.

Øivind Andersen (1905-1994)
Cand. theol. 1931. Lærer og rektor ved Fjellhaug skoler i ca 45 år.

MØTER

Bibelsk Tro – Skjæveland

Dag	Dato	Kl.	Taler/møte
Søndag	11. mai	11.00	Oddvar Dahl
Søndag	18. mai	11.00	Arvid Bjerga
Søndag	25. mai	11.00	Dagfinn Natland
Søndag	01. juni	11.00	Roy Throndsen
Onsdag	04. juni	19.30	Bibelgruppe
Møter i pinsen 7. – 9. juni			Martin Fjære. NLL
Søndag	15. juni	11.00	Ole Andreas Meling
Søndag	22. juni	11.00	Terje Thorsen
Tirsdag	24. juni	19.00	Steinar Malmin. Bedehusmisjonen
Onsdag	25. juni	19.00	Steinar Malmin. Bedehusmisjonen
Søndag	29. juni	11.00	Kjell Magnor Kvalvåg
Onsdag	02. juli	19.30	Bibelgruppe
Søndag	06. juli	11.00	Finn-Widar Knutzen

På nettstedet www.begynn.no finner du alltid oppdatert møteoversikt!

Et lite utvalg fra vårt utsalg:

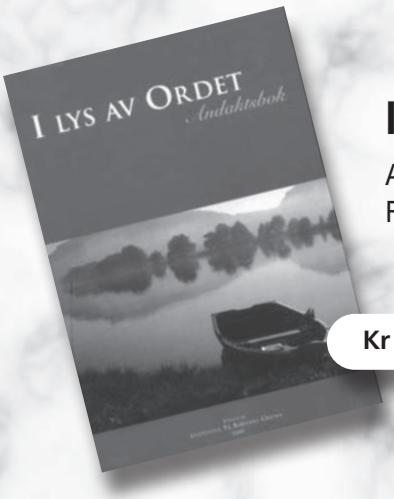

I lys av Ordet

Andaktsbok
Flere forfattere

Kr 100,-

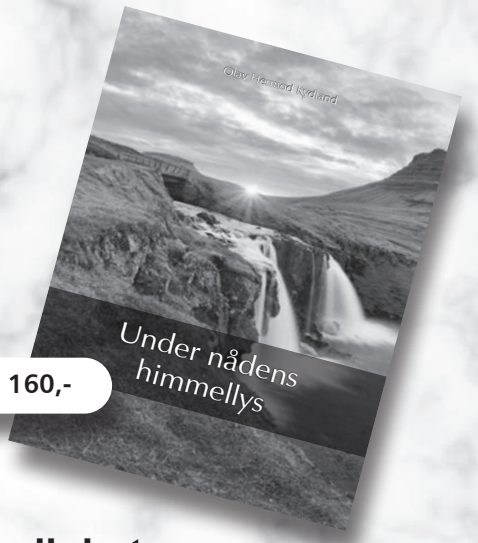

Under nådens himmellys

Bok av Olav Hermod Kydland.

Kr 160,-

Jesu kjærlighet

CD med sang av ungdomskoret Gledesbud fra Namsos. Utgitt på Basunen forlag.

Kr 200,-

Porto kommer i tillegg til de ulike priser på bøker og CD-er!

Bibelsk Tros kassettjeneste
Postboks 116, 4311 Hommersåk
E-post: olstokka@frisurf.no

Bankgironummer: 3290.07.77786

Det er enkelt å bestille via våre nettsider:

www.bibelsk-tro.no

Artikler, taler, litteratur og musikk

ISSN 0804-0532
Returadresse:
Postboks 67
4349 Bryne

Alene i håp til Gud

Alene i håp til Gud min sjel er stille.
Han redder meg sikkert ut, meg usle, lille.
Han ene min klippe er hvorhen jeg iler,
Når stormen meg kommer nær, der trygt jeg hviler.

Han er min frelsesborg hvor jeg ei rokkes,
der glede jeg har i sorg, når skyers flokkes.
Om fristelsers ville hær imot meg støter,
avmektige de dog er når de meg møter.

Å salige hvilested ved Jesu hjerte!
Der har jeg i uro fred og trøst i smerte.
Der lindring jeg har i savn og lys i mørke,
i stormen en sikker havn, en brønn i tørke.

Alene i håp til Gud, min sjel, vær stille!
Hold trofast og trøstig ut, han vil deg skille
fra byrden som bringer nød og gråtfylt øye!
Snart jeg ved en salig død blir kvitt alt møye.

Av Jonas Pettersen